

ВЕРДЕРЕВСЬКИЙ Дмитро Дмитрович (25. 06(08. 07). 1904, Ташкент — 30. 10. 1974, Кишинів) — фітопатолог. Доктор сільськогосподарських наук (1944), професор (1945). Член-кореспондент АН Молдав. РСР (1970). Заслужений діяч науки Молдав. РСР. Державні нагороди СРСР. Закін. Київ. ІНО (1930). У 1925–27 працював у НДІ ботаніки (Київ), де спеціалізувався з мікології під керівництвом [З. Гіжицької](#) і [А. Фоміна](#). 1928–32 — в Укр. НДІ цукр. промисловості (Київ), де провів під керівництвом [В. Муравйова](#) дослідж. з вивчення фізіол. властивостей *Botrytis cinerea* і видів *Sclerotinia*. Від 1933 — зав. фітопатол. відділу Азерб. НДІ бавовництва (м. Кіровабад, нині Гянджа, Азербайджан). Спільно з [О. Лебедевою](#) розробив метод протравлювання насіння бавовнику формаліном у боротьбі з бактеріозом (гомозом). Вперше описав вірусне захворювання бавовнику — скручування листя. Від 1936 — зав. фітопатол. сектору рослин Центр. станції захисту рослин ВНДІ бавовництва (Ташкент). Розробляв заміники дефіцит. протруйників насіння бавовнику (зокрема винайшов ртутно-орган. протруйники, які були

впроваджені у виробництво під час 2-ї світової війни). Від 1944 — завідувач кафедри захисту рослин Кишинів. с.-г. інституту, згодом дир. н.-д. станції захисту рослин, підпорядк. Всесоюз. інституту захисту рослин ВАСГНІЛ. Досліджував вірусні хвороби винограду та плодових культур; розробляв методи діагностики захворювання рослин у польових умовах та захисту їх від хвороб і шкідників. Удосконалив методику сигналізації термінів обризування виноградників у боротьбі з мілдью (впроваджено в Болгарії як «метод Вердеревського»). 1957 створив лаб. фітопатології та вірусології при Інституті біології Молдав. філії АН СРСР, 1961 — лаб. імунітету рослин, від 1966 — лаб. вірусології при Молдав. НДІ садівництва, виноградарства і виноробства (Кишинів). Засн. молдав. школи імунологів. Теоретично обґрунтував питання виникнення і розвитку у рослин специф. імунітету до інфекц. захворювань, запропонував шляхи штуч. формування такого імунітету.

Основні праці

Влияние *Botrytis cinerea* на дыхание и на инверсию сахарозы у корней сахарной свеклы // Науч. зап. Укр. НИИ по сахар. пром-сти. К., 1931; Гоммоз хлопчатника. Ташкент, 1937; Защита винограда от вредителей и болезней в СССР. Москва, 1958; Иммунитет растений к паразитарным заболеваниям. Москва, 1959; Методы выявления и отбора иммунных к болезням биотипов в составе восприимчивых видов и сортов культурных растений. Вып. 1. Кишинев, 1961; Роль фитонцидов в активном иммунитете растений к заболеваниям // Фитонциды в нар. хоз-ве. К., 1964; Иммунитет растений к инфекционным заболеваниям. Кишинев, 1968.

Рекомендована література

1. Молдован М. Я., Дашкеева К. Н. Д. Д. Вердеревский. 1904–1974. Кишинев, 1984.

[Н. І. Моїсеєнко](#)

Бібліографічний опис:

Вердеревський Дмитро Дмитрович / Н. І. Моїсеєнко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33521>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).